

De contents a enganyats - Rafael Vallbona

Poc després de complir els cinquanta anys, Rafael Vallbona publica aquesta barreja de crònica periodística, memòries i assaig. No és una operació merament nostàlgica, per fer-nos recordar que feliçots érem quan estudiàvem EGB, ni un *Je me souviens* detallista, ni un *Cuéntame* adequat per fer la becaina en el sofà. El títol original del llibre era *Les il·lusions perdudes*, com la novel·la en què Balzac narra el viatge del jove poeta a la ciutat, on descobrirà de quina pasta són fetes les persones i de quina manera acaben els somnis. L'autor no es limita a repassar un passat compartit en què tots érem més joves i més primis, sinó que valora i critica la relació amb el poder: “Els hem regalat la paella i el mànec”.

El punt de vista de Vallbona coincideix amb el de tants *babyboomers* massa joves per recordar la guerra i la primera postguerra, però que tenim ben presents els últims anys de Franco i la Transició, totes les esperances que es van desencadenar i que contrasten amb la decepció d'avui. Hem deixat de ser tan ingenus com érem als vint anys, però procurem evitar el cinisme dels qui manen. Sabem que hi ha règims pijors que el de la democràcia representativa, però no tenim pa a l'ull. Quan encara conservem la sensació que els nostres germans grans ens fan de tap professional, comencem a ser considerats tap generacional pels que vénen després i que s'han encallat en la crisi.

Com Vallbona, vaig viure la contradicció de citar Antonio Gramsci de dia i de ballar Sandro Giacobbe de nit. Com ell, vaig estudiar periodisme atret per les cròniques musicals que Diego Manrique i Ignacio Julià publicaven a la revista *Vibraciones*. També recordo les llacunes d'aquells anys, quan la cultura llavors anomenada *underground* es produïa únicament en castellà, mentre que en català t'havies de conformar amb els concerts d'havaneres i la revista *Serra d'Or*. Rememoro amb quin entusiasme vam constatar que Quim Monzó escrivia modern en català, amb quina empatia vam rebre la iniciativa de Miquel Alzueta d'emplaçar la primera màquina expenedora de llibres, també en català, al Nick Havanna.

Autor d'una quarantena de títols –poesia, narrativa, viatges-, amb *De contents a enganyats*, subtítulat *Ara que tenim cinquanta anys*, Rafael Vallbona ens ajuda a comprendre com som i com hem arribat a ser-ho.